

POSTANOWIENIE

Dnia 8 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie skazanego Ł.G.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 8 października 2025 r.

na posiedzeniu bez udziału stron

wniosku Rzecznika Praw Obywatelskich o wyłączenie sędziów Sądu Najwyższego na podstawie art. 29 § 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2021 r., poz. 1904 t.j. z dnia 21.10.2021 ze zm.) w zw. z art. 41 § 1 k.p.k. a *contrario*

p o s t a n o w i ł

wniosek o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego M.S. i sędziego Sądu Najwyższego A.B. pozostawić bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich o wyłączenie sędziego SN M.S. i sędziego SN A.B. od rozpoznania sprawy o sygn. I KK 210/25, z uwagi na powołanie tych sędziów na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 8 grudnia 2017 r. oraz z uwagi na treść wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 4 września 2025 r., C-225/22, „R” S.A. przeciwko AW „T” sp. z o.o., w którym wskazano, że orzeczenia wydane z udziałem sędziego powołanego na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy

z 8 grudnia 2017 r., powinny zostać uznane za niebyłe. Dodatkowo we wniosku wskazano, że wskazany wyżej wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej odnosi się do orzeczeń Sądu Najwyższego wydanych w składach, w których zasiadał sędzia powołany w 2018 r. na podstawie uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, której wykonanie zostało wstrzymane postanowieniem Naczelnego Sądu Administracyjnego, wydanym na podstawie art. 388 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich należało pozostawić bez rozpoznania jako niedopuszczalny z mocy ustawy.

Głównym argumentem na jaki Rzecznik Praw Obywatelskich powołał się we wniesionym wniosku jest treść wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 4 września 2025 r., C-225/22, „R” S.A. przeciwko AW „T” sp. z o.o., który wskazał, że orzeczenia wydane z udziałem sędziego powołanego na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 8 grudnia 2017 r., powinny zostać uznane za niebyłe oraz fakt powołania sędziego SN M.S. i sędziego SN A.B. na urząd sędziego w powołanym wyżej trybie, mimo wstrzymania uchwały Krajowej Rady Sądownictwa postanowieniem Naczelnego Sądu Administracyjnego.

W pierwszej kolejności za zasadne należy uznać odwołanie się do treści art. 87 ust. 1 Konstytucji RP, w którym to przepisie zostało wskazane, że źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia. Z całą pewnością do źródeł tych nie należą wyroki TSUE, i jako takie nie mogą stanowić podstawy wydawanych rozstrzygnięć.

Ponadto wskazać należy, że zawarte we wniosku okoliczności nie mogły zostać rozpoznane w trybie 41 § 1 k.p.k. W orzecznictwie Sądu Najwyższego słusznie podkreśla się, że wątpliwość co do bezstronności sędziego nie może być wywodzona z samych kwestii ustrojowych związanych z jego powołaniem i to niezależnie od tego w jakim okresie i z jakimi ułomnościami w procedurze nominacyjnej doszło to tego powołania (zob. m. in. postanowienie SN z dnia 21

czerwca 2023 r., IV KK 460/19; postanowienie SN z dnia 31 października 2023 r., V KK 358/23). Podnoszone zarzuty nie mogą mieć bowiem charakteru abstrakcyjnego i odnosić się do całych grup powołanych sędziów (zob. postanowienie SN z dnia 10 sierpnia 2023 r., V KK 162/22).

Powyższe stanowisko potwierdza również wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 marca 2020 r., sygn. akt P 22/19, z którego wynika, że art. 41 § 1 w związku z art. 42 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30), w zakresie, w jakim dopuszcza rozpoznanie wniosku o wyłączenie sędziego z powodu wadliwości powołania sędziego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, w skład której wchodzi sędziowie wybrani na podstawie art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 84, 609, 730 i 914 oraz z 2020 r. poz. 190), jest niezgodny z art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Także z brzmienia art. 29 § 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 622), dodanego ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r., poz. 1259) wynika, że okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego Sądu Najwyższego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności. Skoro zatem ustawa o Sądzie Najwyższym w sposób szczególny reguluje badanie kwestii bezstronności sędziego w kontekście okoliczności towarzyszących powołaniu sędziego oraz jego postępowania po powołaniu (zob. art. 29 ustawy o Sądzie Najwyższym), to w tym zakresie stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 41 § 1 k.p.k., wyłączając możliwość badania określonych w niej przesłanek w ogólnej procedurze (zob. postanowienie SN z dnia 26 stycznia 2023 r., V KK 485/21).

Konsekwencją tego stanu rzeczy jest konieczność uznania, iż niedopuszczalne jest zastosowanie art. 41 § 1 k.p.k. w sytuacji, gdy z treści wniosku o wyłączenie sędziego wynika, że dotyczy on okoliczności przewidzianych w art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym, a tak właśnie jest w niniejszej sprawie.

Podstawę wniosku stanowiły tu bowiem okoliczności dotyczące powołania sędziów, a de facto kwestie związane z organem o to wnioskującym, a więc Krajową Radą Sądownictwa, ukształtowaną na drodze nowelizacji z dnia 8 grudnia 2017 r. Takie procedowanie zmierzałoby do obejścia zawartego w art. 29 § 4 ustawy o Sądzie Najwyższym bezwzględnego zakazu, który nie dopuszcza możliwości podważenia orzeczenia wydanego z udziałem sędziego Sądu Najwyższego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności wyłącznie z powodu okoliczności towarzyszących powołaniu tego sędziego.

Z powyższych względów wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich był niedopuszczalny z mocy ustawy, dlatego Sąd Najwyższy pozostawił go bez rozpoznania.

[WB]

[a.ł.]